

Další osobností vzpomínající na Karla Schwarzenberga byl publicista a politik dr. Ladislav Langr. Je snadné ho vidět, je snadné pociťovat zármutek, pokud naše politická scéna cítí absenci nápadů, schopnosti mluvit zajímavě a pojmenovávat problémy doby. Zesnulý kníže Karel toto uměl.

MS: *Čím vás i nás obohatil Karel Schwarzenberg?*

LL: Naše politická scéna je chudá na osobnosti. Vidíte absenci inteligence, absenci nápadů, neschopnost mluvit zajímavě, a ve chvíli, kdy se tam objeví člověk, jenž proniká nad šed' a vybočuje, dostane se právem do hledáček těch, kteří průměr nepovažují za normu. Přesně takovou osobností byl Karel Schwarzenberg. Ukazoval to každým svým vystoupením. Jako člověk měl nesmírně zajímavý život.

MS: *Chtěl byste se narodit do šlechtického rodu?*

LL: Nevím, jaké to je, a proto to neumím posoudit. V roce 1948 se museli vystěhovat, jeho orlická větev, jež byla u nás zakotvena po staletí...

MS: *Důležitou roli sehrála solidarita příbuzných.*

LL: Ano, ovšem v pozici: jsi zde trpěný příbuzný. Nemáš peníze, že si můžeš udělat to či ono. Budu upřímný. Díky svému bezdětnému strýci se stal majetným člověkem, protože mu odkázal majetek ve výši 400 milionu euro, ovšem do té doby měli status chudých příbuzných. Rozhodli se, že se nespojí s Němci, což je chvályhodné, proto mohli zůstat v Československu, ale bohužel nakrátko.

MS: *V roce 1948 přichází vystěhování a také „lex Schwarzenberg“, sloužící k vyvlastnění schwarzenberského majetku. Dokážete se vcítit do jeho role?*

LL: Těžko, poněvadž jsem „nechodil v jeho mokasínech“. V patnácti letech se díváte z dálky na zemi, s níž nemáte moc společného, třebaže víte, že tam máte slušný majetek. Víte, že tam řadí komunisté a v zemi se popravuje. Děkoval bych si, že tam nakonec nejsem a „syčel“ bych na tuto zem, protože byla ovládána lidmi, kteří mne okradli o majetek, a také popravují své vlastní lidi.

MS: *Jak byste postupoval v zahraničí?*

LL: Snažil bych se získat vzdělání a také se zapojit do širší rodiny, abych se dostal do jejich povědomí a získal majetek. Zúročil bych fakt, že jsem Schwarzenberg, součást velké evropské rodiny. Nevím, zdali bych se věnoval politice.

MS: *Sám sebe však nazývá lesníkem.*

LL: Dnes šlechtici především pečují o lesy, o polnosti a rybníky. Také byl majitelem realit. Ten žije z renty a o reality se mu starají ostatní lidé. Rozhodně nebude chodit po lese a říkat který strom se má pokácet ...

MS: *Ve Vídni se vám otevírá svět.*

LL: Dobře se oženil s rakouskou hraběnkou, vykonávala lékařskou praxi do roku 1974. Je zajímavé, že se vzali a poté se odloučili, aby se opět dali dohromady. On se tím netajil, což je sympatické. Všimněte si zajímavého postřehu – pokud je chlap na ženské, jde o frajera, ale pokud ženská na chlapy – to je (s prominutím) kurva. Vnímám to jako klišé.

MS: *Panu Schwarzenbergovi se líbily krásné ženy. Proč ne?*

LL: Nejen, že se mu líbily.

MS: *Impuls k rozvodu vyšel z jeho strany.*

LL: Detaily rodinného rozpadu neznám, a proto na něj neumím odpovědět.

MS: *Domníváte se, pokud by byl pragmatik, pohřbil by vztahy s Českou republikou?*

LL: Asi ano.

MS: *To by se asi nemohl vrátit do rodinné hrobky.*

LL: A myslíte, že pragmatikovi by to vadilo?

... Pokorný Schwarzenberg ...

LL: Jsem přesvědčen, že velkou roli pro Karla Schwarzenberga sehrál jeho otec. Šlo o velmi silnou osobnost, která syna inspirovala. Otec byl Čech a vlastenec. Schwarzenbergové udělali pro naši vlast mnohé. Jeden z nich stál v zakladatelském výboru Národního muzea. Jeden byl úspěšný vojevůdce, druhý kardinál.

MS: *Cítil Karel Schwarzenberg závazek vůči České vlasti?*

LL: Zcela jistě! Například podporou disentu ...

MS: *... a aktivit Viléma Prečana na zámku Schwarzenberg.*

LL: Nemyslel si, že se zde rychle něco změní, ale mohl tomu napomoci. V rozhovoru s Petrem Nováčkem, který sloužil u Havla v počátcích jeho funkčního období v prezidentské kanceláři zavzpomínal: Schwarzenberg byl jediný člověk, jenž dokázal nemožné - a to, občas přesvědčit Havla, že se mýlí.

MS: *Nedivme se: Schwarzenberg přicházel z Vídně.*

LL: Nováček říkal, že ...“Havel byl často přesvědčen o své neomylnosti, naše postoje neakceptoval, ovšem Schwarzenbergovy“ občas ano. Musel přijít právě on a svým nezaměnitelným akcentem sdělit: pane prezidente, váš postoj není správný.

MS: *Jak se díváte na jeho jazyk? Ač Čech se švýcarským občanstvím, nenaučil se perfektně česky.*

LL: V prezidentské volbě mu to bylo vyčítáno, ale žijete-li od mládí v jiném jazykovém prostředí, je obtížné si jazyk udržet. Vzpomínám si, že někdy v roce 1987 přiletěl Lendl hrát Davis Cup. Asi šest let nebyl doma a jeho výslovnost se proměnila k nepoznání a působila komicky. Schwarzenberg přichází do Československa před rokem 1989. Měl specifický smysl pro humor. Tuším, že svou zem navštívil v roce 1987, kdy se ukládaly ostatky Jiřího z Poděbrad zpět do hrobky po průzkumu prof. Emanuelem Vlčkem. Účastnila se toho generalita KSČ. Nyní se tam objevil Schwarzenberg, kterého se všichni ptali, proč přijel, co zde dělá?

MS: *Jak odpověděl kníže?*

LL: Lakonicky - jsem zde za rodinu.

... Být kníže ...

MS: *Rád byste byl součástí knížecích rodů?*

LL: To je spekulativní otázka, samozřejmě tradice je úctyhodná, ale také nemalá odpovědnost za správu a údržbu majetku i rodového jména.

MS: *Nejsou ti, kteří nemají rodovou linii, v pozici „voříšků“?*

LL: Tuším, že někdo se šlechtickým titulem snad v poslanecké sněmovně zaútočil na oponenta slovy, že jeho předkové, když zúrodňovali nebo bránili kraj, stáli za koňským ocasem jeho předků. Jde o hodně dehonestující přístup, jelikož každý máme předky. Pouze nebyli tak bohatí a vzdělaní, aby si je zaznamenávali. Každý zde máme nějaké předky – možná starší než Schwarzenberg. Šlechtický rod na to měl prostředky i možnosti, aby své předky zaznamenával. Takovému písmákovi bylo jedno, v jakém žoldu píše. Vlastně všichni máme stejnou historii.

MS: *Kníže Karel byl znám svým spánkem. Když se kecá, říká, tak spím.*

LL: Když Miloš Zeman řekl sprosté slovo, bylo z toho pozdvižení, ale Schwarzenbergovo sprosté slovo bylo vtipné uskočení pana knížete. Usne-li Zeman, nemá úctu k ústavním orgánům, ale Schwarzenbergovo spaní je roztomilé. Nutno přiznat, že pokud člověk vytvářel pozitivní energii, leccos se mu promine, leccos se bere s nadhledem, protože člověk nikomu neubližuje. Na druhé straně by se asi mělo měřit každému stejným metrem.

MS: *Vy jste se s ním potkal?*

LL: Několikrát. V době předvolební prezidentské kampaně v roce 2012. Poté v době příprav oslav Jiřího z Poděbrad. TOP 09 na to dala městu dar ve výši milion korun. Účastnil se toho kromě Schwarzenberga i Miroslav Kalousek a paní Langšádlová. Na večeru zahrál zpěvák Ivan Hlas. Byť jsem levicově zaměřen, rozhodl jsem se volit pravicovou stranu. Šlo o mé osobní poděkování za kulturní počín vzpomínky na Jiřího z Poděbrad. Na druhé straně při kandidatuře na prezidenta, volil jsem v první volbě Miloše Zemana, třebaže jsem ke Karlu Schwarzenbergovi získal jistý pozitivní vztah. Rozhodlo jeho nešťastné tvrzení, když zpochybnil Benešovy dekrety a že neviděl důvod udělit státní vyznamenání bratrům Mašínům. Já patřím k druhé polovině národa, která není o tom přesvědčena. Ovšem ani na okamžik nezpochybňuji jejich odvahu, ale ...

MS: *Co byste dělal ve stanici Uckro?*

LL: Nehovořím, co se stalo v Uckro, ale o tom, co se stalo v Česku. Podříznout skautským nožem svázaného člověka, zastřelit pokladního, protože potřebuji prachy – to není boj proti režimu. Šlo o moment, který rozhodl, že ho nebudu volit. Nemluvě o tom, že k tomu rozhodnutí vedl i jeho již zmíněný postoj k Benešovým dekretům.

MS: *To proto, že by za dekrety byl souzen.*

LL: V parlamentu máte napsanou desku: „Prezident Edvard Beneš se zasloužil o stát.“

MS: *Jde o něco jiného.*

LL: Pro mne jde o stále stejného Beneše. Domníváte se, že by Beneš své kroky udělal bez souhlasu velmocí? Určitě by to neudělal, kdyby souhlas nedostal. Nešlo pouze o Sovětský svaz.

MS: *Měli bychom v naší společnosti podporovat šlechtice?*

LL: Vzhledem k tomu, že prezident Masaryk zrušil šlechtické tituly, pro mě to nešlo o šlechtice. Když

jsem se potkal s Tomášem Czerninen, vždy jsem mu říkal: pane inženýre, senátore, a panu Schwarzenbergovi jsem říkal pane ministře. Myslíte si, že by bylo dobré, abychom se cítili lépe, že bychom jim měli říkat vaše jasnosti? Jednal tak, že to nikoho neuráželo. Nebylo to povýšené, ale spíše seladonství.

MS: *Považujete pana Schwarzenberga za druhého po Václavu Havlovi?*

LL: Ten právem náleží do pětice velkých osobností po roce 1989. Václav Havel, Václav Klaus, Miloš Zeman a Petr Pithart. Můžeme si o každém z nich myslet cokoliv, ale marně bych hledal politickou osobnost, která se víc zapsala do moderní historie této země.